

คุยกันเรื่องฟลอร์ไทม์ ตอนที่ 6 กระบวนการ กับ ผลลัพธ์

สืบเนื่องจากในใบประเมินความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมกิจกรรม “แลกเปลี่ยนเรียนรู้” ที่จัดในวันเสาร์สิ้นเดือนที่ศาลาขานั้น มีการแสดงความคิดเห็นที่น่าสนใจมากพอที่ดิฉันจะนำมาวิเคราะห์และขยายความต่อค่ะ

ใบประเมินส่วนใหญ่ไม่ค่อยแสดงความคิดเห็น นอกจากจะกว่าดีมากน้อยแค่ไหน โดยแสดงออกมาเป็นตัวเลข 1-5

ใบประเมินส่วนน้อยแสดงความคิดเห็นมาด้วย ตรงนี้น่าสนใจค่ะ

ในส่วนผู้ที่แสดงความคิดเห็นนั้น นอกจากเสนอเรื่องเพิ่มเวลา เพิ่มการประชาสัมพันธ์ และปรับปรุงสื่อที่ใช้แล้ว.....

มีผู้ปกครองจำนวนหนึ่งแสดงความไม่พึงใจในส่วนของกระบวนการกลุ่ม

- บางท่านก็ว่าเสียเวลา
- บางท่านก็ว่าไม่มีผู้เชี่ยวชาญอยู่ในกลุ่ม เลยไม่มีคนเฉลยคำตอบให้
- บางท่านรู้สึกอึดอัด ที่ต้องนั่งคิดนาน ๆ

มีผู้ปกครองหลายท่านแสดงความชื่นชมต่อการบรรยาย “เนื้อ ๆ” เพราะรู้สึกว่าเนื้อหาสาระเป็นเรื่องเป็นราว แบบว่ามาแล้วไม่เสียเที่ยว

สำหรับกระบวนการและวิทยากร การบรรยายซึ่งเป็นการบอกผลลัพธ์ไปเลยนั้น ง่ายกว่าการกระตุ้นให้เกิดกระบวนการคิดเป็นอย่างมาก การอดทน รอคอย เพื่อให้ผู้ปกครองค่อย ๆ คลี่คลายความรู้สึกนึกคิดของตัวเอง ก็ไม่ใช่เรื่องสนุก

แต่เราต้องทำ.....

เราเชื่อว่าองค์ความรู้ที่เราจัดหามาไว้ให้ นั้นมีมากและครอบคลุมเนื้อหาที่จำเป็นแล้ว แต่.....ยังมีผู้ปกครองบางท่านเชื่อมโยงมาสู่วิถีปฏิบัติไม่ได้

เมื่อเจอหน้างานเร่งด่วนเวลาทำฟลอร์ไทม์กับลูก ท่านไปต่อไม่ได้ **ตรงนั้น วินาทีนั้น ไม่มีคำตอบสำเร็จรูป**

ทีนี้ลองเปรียบเทียบกับข้อความเก่าที่ดิฉันเคยเขียนเอาไว้จะคะ.....

ผลลัพธ์ หมายถึง ผลสำเร็จปลายทางที่เด็กรู้ และทำได้

กระบวนการ คือ เส้นทางไปสู่ผลลัพธ์นั้น

สมมติว่า ลูกอยากเอาของเล่นไปโรงเรียน

ถ้าเราใส่ผลลัพธ์ คือบอกลูกว่าเอาไปไม่ได้ เพราะผิดกฎ เพราะครูห้าม หรือเพราะอะไรก็แล้วแต่ อันนี้คือการเน้นผลลัพธ์ ซึ่งสิ่งที่พบคือต้องตามออกไปเรื่อย ๆ และเด็กจะขาดความยืดหยุ่น และทักษะในการคิดแก้ปัญหาด้วยตัวเอง

แต่ถ้าเน้นกระบวนการคิด ซึ่งจะติดตัวเด็กไปตลอดชีวิต

พอแม่บอกว่าเอาไปไม่ได้ เด็กจะต้องสงสัย แล้วเริ่มคิดว่าทำไมเอาไปไม่ได้ เราก็จะเริ่มใช้ความอยากเอาของเล่นไปโรงเรียน เป็นแรงจูงใจให้คิด

โดยเริ่มด้วย "จะเอาไปทำไม" "จะเอาไปเล่นกับใครบ้าง" "ถ้าเพื่อนอีกคนมาขอเล่นด้วย จะทำอย่างไร" "ถ้าไม่ให้แล้ว เพื่อนไปฟ้องครู จะทำอย่างไร" หรือ "ถ้าเพื่อนไม่คืนให้ จะทำอย่างไร" "ถ้าไปบอกครูแล้วครูให้แก้ปัญหาเอง จะทำอย่างไร" "ถ้าถูกยึดของเล่น จะทำอย่างไร" "คิดว่าจะรู้สึกอย่างไร" "จะป้องกันไม่ให้ครูยึด จะทำอย่างไรกันดี" ในระหว่างที่ตอบ ถ้าคำตอบของลูก ไม่สมเหตุผล เราอาจจะตะล่อม ให้ลูกลองคิดใหม่

ในที่สุด คำตอบคือผลลัพธ์อาจจะออกมาเป็นว่า แม่เป็นคนเอาไปให้ตอนเย็น เพื่อเล่นหลังเลิกเรียน หรือเก็บไว้ก่อน แล้วชวนเพื่อนมาเล่นที่บ้าน หรือจะทำของเล่นเองคล้าย ๆ กับแบบนี้ ก็ได้

จะเห็นว่า สุดท้ายลูกก็เอาไปไม่ได้ แต่กว่าจะถึงจุดนั้น เราได้ใช้ประโยชน์จากความต้องการเรื่องนี้ โดยการก่อให้เกิดทักษะในการคิดแก้ปัญหา ให้ลูกเรียบร้อยแล้ว

แตกต่างกันไหมคะกับ การฝึกคิดเวลาที่พ่อแม่ต้องการใช้วิธีฟลอร์ไทม์กับลูก.....

คุณแม่รู้สึกอย่างไรคะ

คุณแม่คิดว่าเกิดจากอะไรได้บ้างคะ

เมื่อเปรียบเทียบกับ.... คุณแม่คิดว่าอะไรดีกว่ากันคะ

ในเด็กปกติมีแบบนี้ไหมคะ

คุณพ่อคิดว่าจะพูดกับลูกอย่างไรคะ

แล้วถ้าลูก.....คุณพ่อจะทำอย่างไรต่อดีคะ แล้วถ้า.....ละคะ

แน่นอนนะคะ **อะไรที่ฝืนความเคยชิน ไม่มีใครชอบหรอกคะ แต่ถ้ามันจำเป็น ก็ต้องฝึกต้องหัดกัน**

และในการฝึกหัดนั้น ต้องใช้เวลา ต้องใช้ความพยายาม แต่ผลที่ได้มันยั่งยืน และจะติดตัวไปตลอดคะ

ความแตกต่างระหว่างการทำฟลอร์ไทม์กับเด็ก และการทำฟลอร์ไทม์กับผู้ใหญ่ คือในเด็ก เราพอตาม
ตื้อได้ และเวลาเด็กไม่ยอมคิด เด็กอาจจะตอบว่า “ไม่รู้” หรือไม่ก็เฉไฉให้เห็นชัด ๆ

แต่ถ้าทำฟลอร์ไทม์กับผู้ใหญ่ เวลาผู้ใหญ่หนี เราไม่ทราบจะตามตื้ออย่างไรนะคะ แถมเวลาที่หนี ท่าน
ไม่ได้ไปตัวคนเดียว หากแต่นำพา “โอกาส” ของลูกไปด้วย แหม.....น่าเสียดายจังคะ

กิ้งแก้ว

17 ตค 52